

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

01.10.2019

м.Ужгород

№ 57/42-рк/к

ТОВ «АВЕ Ужгород»
вул. Л.Толстого, 33, м. Ужгород,
88000

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України за результатами розгляду заяви гр. Товтик В.П. щодо не правомірних дій з боку товариства з обмеженою відповідальністю «АВЕ Ужгород» та за результатами проведеного дослідження ринку послуг з вивезення побутових відходів,

встановила:

Послуги з вивезення твердих побутових відходів на території м.Ужгорода та Ужгородського району надає товариство з обмеженою відповідальністю «АВЕ Ужгород» (далі - ТОВ «АВЕ Ужгород»), що визнане на конкурсних засадах виконавцем даних послуг,

ТОВ «АВЕ Ужгород» діє на підставі статуту (нова редакція), затвердженого протоколом загальних зборів учасників №1/2019 від 01.03.2019 року.

ТОВ «АВЕ Ужгород» є юридичною особою, веде самостійний баланс, має розрахунковий та інші рахунки в установах банків, печатку із своїм найменуванням та інші атрибути.

Місцезнаходження юридичної особи: м. Ужгород, вул. Льва Толстого, 33.

Ідентифікаційний код – 38330105.

Відповідно до статуту предметом діяльності ТОВ «АВЕ Ужгород» є:

- надання житлово-комунальних послуг по вивезенню твердих та рідких побутових відходів на території міста Ужгорода та Ужгородського району;
- надання послуг підприємствам різних форм власності по вивозу промислових відходів на території міста Ужгорода та Ужгородського району;
- утилізація твердих побутових та промислових відходів, за винятком небезпечних відходів, на відповідних полігонах;
- збирання та діяльність з відходами усіх видів, зокрема з небезпечними відходами, відпрацьованим маслом, макулатурою, промисловим сміттям, склом, гумою;
- обробка, знищення, повторне використання, зберігання та очищення відходів усіх видів тощо.

Виходячи з вищенаведеного, ТОВ «АВЕ Ужгород» в частині здійснення господарської діяльності є суб'єктом господарювання у розумінні абзацу 12 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 349-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика), встановлено.

Суб'єктом господарювання щодо якого здійснюється визначення монопольного (домінуючого) становища є товариство з обмеженою відповідальністю «АВЕ Ужгород».

Споживачами послуг з вивезення твердих побутових відходів є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати послугу з вивезення твердих побутових відходів.

Продавцями послуги з вивезення твердих побутових відходів є суб'єкти господарювання, господарська діяльність яких у відповідності до Закону України «Про відходи» здійснюється у сфері поводження з відходами та спрямована на задоволення потреб споживача, у запобіганні утворенню відходів шляхом їх збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення, а також, які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (у відповідності до постанови Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів»).

Товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до іншого.

Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, є послуга з вивезення твердих побутових відходів.

Відповідно до Закону України «Про відходи» твердими відходами вважаються залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про відходи», до послуги з вивезення побутових відходів відносяться: збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.

Збирання відходів – діяльність, пов'язана з вилученням, накопиченням і розміщенням відходів у спеціально відведених місцях чи об'єктах, включаючи сортування відходів з метою подальшої утилізації чи видалення;

Перевезення відходів - транспортування відходів від місць їх утворення або зберігання до місць чи об'єктів оброблення, утилізації чи видалення.

Одними з показників взаємозамінності товару є подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо; наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи); відсутність суттєвої різниці в цінах.

Послуга з вивезення твердих побутових відходів за споживчими властивостями, умовами використання, технічними, експлуатаційними властивостями і характеристиками тощо не має взаємозамінних.

Таким чином, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умовами використання товару є послуга з вивезення твердих побутових відходів.

При встановленні територіальних меж ринку, які визначаються шляхом установа мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним, зокрема враховувалось місце розташування груп споживачів. Особливістю послуг з вивезення твердих побутових відходів є отримання послуги безпосередньо за місцем знаходження споживача. Тобто, споживач може отримати послугу тільки від суб'єктів господарювання, які надають послуги з вивезення твердих побутових відходів у конкретному населеному пункті.

Відповідно до пункту 3 Правилами надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (далі –

Правил) послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.

Відповідно до статті 35-1 Закону України «Про відходи», збирання та перевезення побутових відходів у межах певної території здійснюється юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах.

Протягом 2017-2018 років та I кварталу 2019 року ТОВ «АВЕ Ужгород» надавала послуги з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах м. Ужгород та Ужгородського р-ну.

Рішенням виконавчого комітету Ужгородської міської ради від 15.10.2012 № 357, виконавцем з надання житлово-комунальних послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів на території м.Ужгород визначено ТОВ «АВЕ Ужгород».

Розпорядженням голови Ужгородської районної державної адміністрації Закарпатської області від 05.12.2014 № 367 виконавцем з вивезення побутових відходів на території Середнянської селищної та сільських рад Ужгородського району (Баранинська, Великогеєвецька, Великолазівська, Галоцька, Дубрівська, Есенська, Киблярівська, Коритнянська, Малодобронська, Невицька, Паладь-Комарівецька, Пацканівська, Соловківська, Соломонівська, Сюртівська, Тарновецька, Тийгласька, Тисаашванська, Тисаактелекська, Холмецька, Холмківська, Худлівська, Часлівецька, Червонівська, Яроцька сільські ради).

Рішенням виконавчого комітету Руськокомарівської сільської ради від 04.12.2017 № 56 виконавцем послуг з вивезення твердих відходів з території сільської ради визнано ТОВ «АВЕ Ужгород».

Рішенням виконавчого комітету Сторожницької сільської ради від 12.12.2016 № 28 виконавцем послуг з вивезення твердих відходів з території сільської ради визнано ТОВ «АВЕ Ужгород»

Наведене свідчить про те, що в межах м.Ужгород, смт. Середнє, та сіл: Сторожниця, Вовкове, Барвінок, Довге Поле, Пігорб, Малі Геєвці, Руські Геєвці, Великі Лази, Цигановці, Галоч, Батфа, Палло, Дубрівка, Есень, Кибляри, Лінці, Гайдош, Коритняни, Кінчеш, Демечі, Мала Добронь, Невицьке, Малі Селемці, Паладь-Комаровці, Пацканьово, Петрівка, Соловка, Соломоново, Сюрте, Тарновці, Тийглаш, Тисауйфалу, Тисаашваль, Тисаагтелек, Холмці, Холмок, Концово, Минай, Розівка, Худльово, Анталовці, Верхнє Солотвино, Ляхівці, Чертиж, Часлівці, Сервоне, Стрипа, Ярок Ужгородського району ТОВ «АВЕ Ужгород», як визначений органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах єдиний виконавець зазначеної послуги, не зазнає конкуренції внаслідок відсутності інших надавачів послуги.

Виходячи з наведеного, відповідно до пункту 6 Методики, оскільки ТОВ «АВЕ Ужгород» за результатами конкурсу був визначений органом місцевого самоврядування виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів, територіальними межами ринку є географічні межі території м.Ужгород та смт. Середнє, та сіл: Сторожниця, Вовкове, Барвінок, Довге Поле, Пігорб, Малі Геєвці, Руські Геєвці, Великі Лази, Цигановці, Галоч, Батфа, Палло, Дубрівка, Есень, Кибляри, Лінці, Гайдош, Коритняни, Кінчеш, Демечі, Мала Добронь, Невицьке, Малі Селемці, Паладь-Комаровці, Пацканьово, Петрівка, Соловка, Соломоново, Сюрте, Тарновці, Тийглаш, Тисауйфалу, Тисаашваль, Тисаагтелек, Холмці, Холмок, Концово, Минай, Розівка, Худльово, Анталовці, Верхнє Солотвино, Ляхівці, Чертиж, Часлівці, Сервоне, Стрипа, Ярок Ужгородського району.

Територіальними (географічними) межами ринку визначено м. Ужгород, смт. Середнє, та сіл: Сторожниця, Вовкове, Барвінок, Довге Поле, Пігорб, Малі Геєвці, Руські Геєвці, Великі Лази, Цигановці, Галоч, Батфа, Палло, Дубрівка, Есень, Кибляри, Лінці, Гайдош, Коритняни, Кінчеш, Демечі, Мала Добронь, Невицьке, Малі Селемці, Паладь-Комаровці, Пацканьово, Петрівка, Соловка, Соломоново, Сюрте, Тарновці, Тийглаш, Тисауйфалу, Тисаашваль, Тисаагтелек, Холмці, Холмок, Концово, Минай, Розівка, Худльово, Анталовці, Верхнє Солотвино, Ляхівці, Чертиж, Часлівці, Сервоне, Стрипа, Ярок Ужгородського району.

Часовими межами, які досліджуються визначено 2017-2018 роки та I півріччя 2019 року.

Відповідно до пункту 1.3 Методики, бар'єрами вступу на ринок є обставини, що перешкоджають новим суб'єктам господарювання складати конкуренцію суб'єктам господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.

Бар'єрами вступу суб'єктів господарювання на ринок послуг з вивезення твердих побутових відходів є:

- необхідність наявності виробничих потужностей, зокрема, відповідного обладнання, спеціалізованого автотранспорту, персоналу, зайнятого безпосередньо наданням послуги з вивезення твердих побутових відходів;

- рішення органу місцевого самоврядування, яким визначено виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів.

Відповідно до частини 1 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монополіне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку в нього немає жодного конкурента.

Враховуючи вищезазначене, товариство з обмеженою відповідальністю «АВЕ Ужгород» за результатами діяльності 2017-2018 років та I-го півріччя 2019 року на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах м.Ужгород, смт. Середнє, та сіл Сторожниця, Вовкове, Барвінок, Довге Поле, Пігорб, Малі Геєвці, Руські Геєвці, Великі Лази, Цигановці, Галоч, Батфа, Палло, Дубрівка, Есень, Кибляри, Лінці, Гайдош, Коритняни, Кінчеш, Демечі, Мала Добронь, Невицьке, Малі Селемці, Паладь-Комаровці, Пацканьово, Петрівка, Соловка, Соломоново, Сюрте, Тарновці, Тийглаш, Тисауфалу, Тисаашваль, Тисаагтелек, Холмці, Холмок, Концово, Минай, Розівка, Худльово, Анталовці, Верхнє Солотвино, Ляхівці, Чертиж, Часлівці, Сервоне, Стрипа, Ярок Ужгородського району займає монополіне (домінуюче) становище.

До Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) надійшла заява гр. Товтик В.П. від 12.06.2019 року б/н щодо неправомірних дій з боку ТОВ «АВЕ Ужгород» в частині нарахування боргу за послуги з вивезення твердих побутових відходів.

Згідно заяви гр. Товтик В.П. на адресу: вул. І.Дендеші, 114, м. Ужгород, надійшла досудова вимога ТОВ «АВЕ Ужгород» (лист від 06.05.2019 № 1181) щодо наявності за договором № 1101649 заборгованості станом на 01.05.2019 року у розмірі 633,44 грн.

У період з 01.01.2014 року по 31.05.2019 року вивезення твердих побутових відходів від будинку приватного сектору за адресою: вул. Дендеші, 114, м.Ужгород здійснювалось на підставі договору про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів № 1101649 від 30.01.2014 року, укладеного з гр. Товтик М.П.

Відповідно до вищезазначеного договору для накопичення твердих побутових відходів споживачу надано у тимчасове безоплатне користування контейнер місткістю 0,12 куб.м.

Також, у договорі зазначено кількість проживаючих у будинку приватного сектору, а саме, дві особи (мешканці).

Заявник листами від 15.05.2019 року б/н та від 23.05.2019 року б/н звернувся до ТОВ «АВЕ Ужгород» щодо надання причин утворення заборгованості станом на 01.05.2019 року.

Відповідно до відповідей ТОВ «АВЕ Ужгород» (листи від 23.05.2019 № 400 та від 12.06.2019 № 446) на звернення гр. Товтик В.П., станом на 01.05.2019 року за період дії договору про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів № 1101649 від 01.01.2014 року виникла заборгованість з підстав нарахування плати за послуги з вивезення твердих побутових відходів за тарифом встановленого для мешканців будинків приватного сектору в залежності від місткості контейнеру для збору відходів.

Для з'ясування обставин нарахування плати за послуги з вивезення твердих побутових відходів за тарифом встановленого для мешканців будинків приватного сектору в залежності

від місткості контейнеру для збору відходів, без врахування фактичної кількості проживаючих мешканців будинку приватного сектору Відділенням було направлено вимогу ТОВ «АВЕ Ужгород» від 04.07.2019 № 57-02/1130.

ТОВ «АВЕ Ужгород» листом від 15.07.2019 № 515 надало пояснення щодо встановлення місячної плати за послуги з вивезення побутових відходів у будинках приватного сектору м. Ужгорода в залежності від місткості контейнера для накопичення твердих побутових відходів, що саме до відання органів місцевого самоврядування належить встановлення в порядку і межа, визначених законодавством, тарифів на комунальні послуги.

У період чинності рішення виконавчого комітету Ужгородської міської ради від 21.11.2012 №423 на законодавчому рівні не розмежовувались поняття користування загальними контейнерами для накопичення твердих побутових відходів та індивідуальними контейнерами для накопичення твердих побутових відходів і розрахунок вартості послуг з вивезення твердих побутових відходів проводився виходячи з кількості проживаючих у будинках приватного сектору (домогосподарства) згідно встановленого у порядку чинного законодавства тарифу на зазначені послуги.

Рішенням виконавчого комітету Ужгородської міської ради від 10.09.2014 № 361 та наступними рішеннями було розмежовано поняття користування загальними контейнерами для накопичення твердих побутових відходів та індивідуальними контейнерами для накопичення твердих побутових відходів та встановлено вартість послуги з вивезення твердих побутових відходів для мешканців будинків приватного сектору у місяць за один 120 л. контейнер.

Так, якщо у споживача (населення проживаючого у будинках приватного сектору) в користуванні знаходиться індивідуальний 120 л. контейнер для накопичення твердих побутових відходів, що підтверджується Актом прийому-передачі до договору про надання послуг, нарахування за послуги з вивезення твердих побутових відходів проводилось(ться) за тарифом встановленим для мешканці у будинках приватного сектору 120 л. контейнер в місяць.

Органи місцевого самоврядування відповідно до підпункту 2 пункту «а» статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування» мають повноваження щодо встановлення в порядку і межах, визначених законом, тарифів на побутові, комунальні, транспортні та інші послуги.

Виконавці послуг здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на надання послуг із вивезення побутових відходів і подають їх на затвердження органам місцевого самоврядування в установленому законодавством порядку.

Порядок формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 № 1010 (далі - Порядок формування тарифів).

Відповідно до Порядку формування тарифів тарифи на послуги - вартість надання послуги з вивезення, перероблення та захоронення 1 куб. метра або 1 тонни (за наявності вагового обладнання) побутових відходів відповідної якості, розрахована на основі економічно обґрунтованих планованих витрат, планованого прибутку.

Аналізом рішень виконавчого комітету Ужгородської міської ради від 10.09.2014 № 361, від 23.03.2016 № 83, від 31.08.2017 № 271 та від 14.11.2018 № 325 встановлено, що тарифи на послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів у м.Ужгород, встановлені для трьох груп споживачів - населення, бюджетних установ, інших споживачів. Для категорії споживачів – населення, тарифи встановлено відповідно до джерел утворення твердих побутових відходів, а саме: будинки комунального сектору та будинки приватного сектору.

Крім того, тарифи на послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів для споживачів (мешканців) будинків приватного сектору встановлено як з розрахунку із

норм надання послуг так і місткості контейнера для накопичення відходів (120 л.).

Рішенням виконавчого комітету Ужгородської міської ради від 31.08.2017 № 271 (далі – Рішення № 271) та рішенням виконавчого комітету Ужгородської міської ради від 14.11.2018 № 325 (далі – Рішення № 325) встановлено тарифи на послуги вивезення та захоронення твердих побутових відходів, які становлять:

№ з/п	Категорії споживачів	Одиниця виміру	Розмір тарифу, грн.	
			Рішення від 31.08.2017 № 271	Рішення від 14.11.2018 № 325
1	для мешканців у будинках комунального сектору	1 мешканець в місяць	14,19	21,78
2	для мешканців у будинках приватного сектору	1 мешканець в місяць	14,94	22,94
3	для мешканців у будинках приватного сектору	120 л. контейнер в місяць	52,20	79,96
4	для бюджетних установ	куб.м.	104,50	160,44
5	для інших споживачів	куб.м.	115,22	177,77

За інформацією виконавчого комітету Ужгородської міської ради наданої листом від 14.08.2019 № 2546/03-12, формування тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів здійснюється виконавцем цих послуг. Оскільки ТОВ «АВЕ Ужгород» надає послуги з вивезення твердих побутових відходів будинкам приватного сектору м. Ужгород із застосуванням 120 л. контейнерів, та було надано розрахунок тарифу на ці послуги, які були включені до рішення виконавчого комітету «Про тарифи на послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів».

Тариф на послуги з вивезення твердих побутових відходів у будинках приватного сектору розрахований ТОВ «АВЕ Ужгород», виходячи з економічно обґрунтованих витрат із застосуванням рентабельності, податку на додану вартість та середньостатистичної кількості жителів в одному будинку приватного сектору 3,5 особи (79,96 грн. (за один 120 л. контейнер) : 22,94 грн. (на одного мешканця будинку приватного сектору)).

Таким чином, для будинків приватного сектору із застосуванням 120 л. контейнеру для накопичення відходів з різною кількістю фактично проживаючих/зареєстрованих осіб тариф становив(ть) однакову вартість – 52,20 грн. (відповідно до Рішення № 271) та 79,96 грн. (відповідно до Рішення № 325) на один будинок приватного сектору в місяць. Окремі споживачі (мешканці, які проживають у будинках приватного сектору, де зареєстровано/проживає менше ніж 3,5 особи), змушені платити за необґрунтовано завищеним тарифом.

Згідно сальдовій відомості по договору № 1101649 у період з 01.01.2014 по 30.09.2017 року нарахування плати за надані послуги з вивезення твердих побутових відходів здійснювалось за норми надання послуг на одну особу (мешканця) у будинках приватного сектору, відповідно до рішень виконавчого комітету Ужгородської міської ради від 21.11.2012 № 423, від 10.09.2014 № 361 та від 23.03.2016 № 83.

Починаючи з 01.10.2017 року по 31.05.2019 року споживачці Товтик М.П. нарахування плати за надані послуги з вивезення твердих побутових відходів здійснювалось за розміром 120 л. контейнеру для збору відходів відповідно до рішень виконавчого комітету Ужгородської міської ради від 31.08.2017 № 271 та від 14.11.2018 № 325.

Отже, ТОВ «АВЕ Ужгород» починаючи з 01.10.2017 року здійснював нарахування плати за послуги з вивезення твердих побутових відходів за договором № 1101649, згідно якого у

будинку приватного сектору проживали 2 мешканці (гр. Товтик В.П. та гр. Товтик М.П.), за розміром 120 л. контейнера для накопичення відходів.

Необхідно зазначити, що 01.06.2019 року ТОВ «АВЕ Ужгород» укладено з гр. Товтик В.П. договір про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів № 1101649. Відповідно до якого нарахування вартості послуг з вивезення твердих побутових відходів розраховано на одного мешканця будинку приватного сектору.

Таким чином, ТОВ «АВЕ Ужгород» у період з 01.10.2017 року по 31.05.2019 року здійснював нарахування плати за послуги з вивезення твердих побутових відходів за договором № 1101649 у розмірах 52,20 грн. в місяць проти 29,88 грн. в місяць (01.10.2017-30.11.2018) та 79,96 грн. в місяць проти 45,88 грн. в місяць (01.12.2018-31.05.2019).

На виконання доручення Антимонопольного комітету України щодо здійснення дослідження ринку вивезення побутових відходів Відділенням листом 26.06.2019 № 57-02/1087 було направлено вимогу про надання інформації.

ТОВ «АВЕ Ужгород» листом від 12.07.2019 № 510 надало 5 копій діючих договорів про надання послуг з вивезення побутових відходів, укладених з мешканцями будинків приватного сектору м.Ужгород:

- договір від 01.01.2019 № 1213794, укладеного з гр.Гересимюк М.М.;
- договір від 01.02.2019 № 1208018, укладеного з гр.Полак В.Ю.;
- договір від 01.01.2019 № 910983, укладеного з гр.Балог Й.Ю.;
- договір від 01.04.2019 № 912249, укладеного з гр.Мохатій О.В.;
- договір від 01.02.2019 № 910985, укладеного з гр.Фленько А.І.

Аналізом вищезазначених договорів встановлено, що споживачам/мешканцям будинків приватного сектору ТОВ «АВЕ Ужгород» нарахування місячної плати за наданні послуги з вивезення твердих побутових відходів здійснюється з розрахунку розміру одного контейнеру для накопичення відходів 120 л. (0,12 куб.м.), який відповідно до договору передано у тимчасове безоплатне користування.

Разом з тим, Відділенням здійснено дослідження господарської діяльності ТОВ «АВЕ Ужгород» на ринку вивезення побутових відходів в межах Ужгородського району та встановлено наступне.

Діючі тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів затверджені:

- рішенням виконавчого комітету Середнянської селищної ради від 12.03.2019 № 11 «Про норми утворення та тарифи на вивіз твердих побутових відходів»;
- рішенням виконавчого комітету Великогесівської сільської ради від 26.02.2019 № 6 «Про тарифи на вивіз твердих побутових відходів»;
- рішенням виконавчого комітету Галоцької сільської ради від 25.02.2019 № 5 «Про погодження тарифів на послуги по вивезенню побутових відходів»;
- рішенням виконавчого комітету Коритнянської сільської ради від 26.02.2019 № 140 «Про норми утворення та тарифи на вивіз твердих побутових відходів»
- рішенням вісімнадцятої сесії сьомого скликання Сюртівської сільської ради від 25.02.2019 № 306-18/2019 «Про норми утворення та тарифи на вивіз твердих побутових відходів»;
- рішенням виконавчого комітету Тийгласької сільської ради від 04.03.2019 № 6 «Про норми утворення та тарифи на вивіз твердих побутових відходів»;
- рішенням виконавчого комітету Паладь-Комарівецької сільської ради від 26.02.2019 № 1 «Про норми утворення та тарифи на вивіз твердих побутових відходів»;
- рішенням виконавчого комітету Пацканівської сільської ради від 18.02.2019 № 9 «Про тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів»;
- рішенням виконавчого комітету Руськокомарівської сільської ради від 27.02.2019 № 11 «Про зміну тарифів на вивіз твердих побутових відходів»;

- рішенням виконавчого комітету Сторожницької сільської ради від 27.02.2019 № 6 «Про тарифи на вивіз твердих побутових відходів»;
- рішенням виконавчого комітету Соломонівської сільської ради від 27.02.2019 № 11 «Про затвердження тарифів на послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів на території с.Соломоново»;
- рішенням виконавчого комітету Тарновецької сільської ради від 27.02.2019 № 7 «Про тарифи на вивезення твердих побутових відходів»;
- рішенням виконавчого комітету Паладь-Комарівецької сільської ради від 26.02.2019 № 1 «Про норми утворення та тарифи на вивіз твердих побутових відходів»;
- рішенням Холмківської сільської ради від 21.02.2019 № 7 «Про тарифи на вивіз твердих побутових відходів»;
- рішенням виконавчого комітету Часлівської сільської ради від 26.02.2019 № 11 «Про тарифи на вивіз твердих побутових відходів»;
- рішенням виконавчого комітету Баранинської сільської ради від 28.02.2019 № 4 «Про тарифи на вивіз твердих побутових відходів»;
- рішенням виконавчого комітету Киблярівської сільської ради від 26.02.2019 № 11 «Про тарифи на вивіз твердих побутових відходів»;
- рішенням виконавчого комітету Дубівської сільської ради від 26.02.2019 № 8 «Про тарифи на вивіз твердих побутових відходів»;
- рішенням виконавчого комітету Худлівської сільської ради від 13.03.2019 № 11 «Про тарифи на вивіз твердих побутових відходів».

Розміри діючих тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів наведено в таблиці:

№ з/п	Перелік послуг	Одиниця виміру	Розмір тарифу, грн.
1	Послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення на одного мешканця у будинках комунального сектору	на 1-го мешканця в місяць	22,58
2	Послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення на одного мешканця у будинках приватного сектору	на 1-го мешканця в місяць	24,02
3	Послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення в будинках приватного сектору за один 120 л. контейнер	в місяць за один 120 л. контейнер	99,88
4	Послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення	за 1 м.куб.	192,09
5	Послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення	за один спеціалізований одноразовий мішок з логотипом підприємства (120 л.)	28,00
6	для бюджетних установ	куб.м.	192,09
7	для інших споживачів	куб.м.	226,04

Згідно вищенаведених рішень органів місцевого самоврядування Ужгородського району для мешканців будинків приватного сектору встановлено три тарифи на вивезення твердих побутових відходів: - відповідно до норм надання послуг, розміру контейнера для накопичення твердих побутових відходів (120 л.) та розміру спеціалізованого одноразового мішка (120 л.).

Тариф на послуги з вивезення твердих побутових відходів у будинках приватного

сектору розрахований ТОВ «АВЕ Ужгород», виходячи з економічно обґрунтованих витрат із застосуванням рентабельності, податку на додану вартість та середньостатистичної кількості жителів в одному будинку приватного сектору 4,16 особи (129,09 грн. (за один 120 л. контейнер) : 24,02 грн. (на одного мешканця будинку приватного сектору)).

Таким чином, для будинків приватного сектору з використанням 120 л. контейнера для накопичення відходів з різною кількістю фактично проживаючих/зареєстрованих осіб тариф становить однакову вартість – 99,88 грн. на один будинок приватного сектору в місяць. Окремі споживачі (мешканці, які проживають у будинках приватного сектору, де зареєстровано/проживає менше ніж 4,16 особи), змушені платити за необґрунтовано завищеним тарифом.

На вимогу Відділення від 26.06.2019 № 57-02/1087 ТОВ «АВЕ Ужгород» листом від 12.07.2019 № 510 надало 5 копій діючих договорів про надання послуг з вивезення побутових відходів, укладених з мешканцями будинків приватного сектору Ужгородського району:

- договір від 01.03.2019 № 410286, укладеного з гр.Юричко С.М. (с. Глибоке);
- договір від 01.03.2019 № 912244, укладеного з гр. Костелей Н.О. (с. Минай);
- договір від 04.01.2019 № 910954, укладеного з гр. Барч В.П. (с.Нижнє Солотвино);
- договір від 01.03.2019 № 912026, укладено з гр. Черняк В.Н. (с. Сторожниця);
- договір від 01.03.2019 № 900203, укладеного з гр. Лазур А.Ю. (с. Минай).

Відповідно до вищезазначених договорів про надання послуг з вивезення побутових відходів у тимчасове безоплатне користування споживачам передано контейнери для накопичення відходів розміром 120 л.

Згідно додатку 1 до договорів обсягу та вартість послуг з вивезення побутових відходів розраховано на один контейнер для накопичення відходів розміром 120 л. або 0,12 куб. м.

Відповідно до пункту 6 Правил надання послуг обсяг надання послуг розраховується на підставі норм, затверджених органом місцевого самоврядування.

Пунктом 8 Правил надання послуг (в редакції до 01.05.2019 року), передбачалось, що у разі коли норми не затверджено органом місцевого самоврядування, застосовують мінімальні норми згідно з додатком 2 цих Правил.

Пунктом 2.3. Правил визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 30.07.2010 № 259 та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 29.09.2010 року за № 871/18166, визначено, що кількість твердих побутових відходів розраховують на одиницю виміру, характерну для кожного джерела утворення побутових відходів (далі - розрахункова одиниця) (додаток 1 цих Правил). Органи місцевого самоврядування можуть додатково визначати характерні для населеного пункту підприємства, установи та організації, для яких мають бути встановлені норми надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, але які не включено до переліку джерел утворення та їх розрахункових одиниць, наведених у додатку 1 цих Правил.

У додатку 1 вищезазначених Правил наведено розрахункові одиниці за джерелами утворення відходів, зокрема, розрахунковою одиницею у багатоквартирному та одноквартирному будинку є 1 мешканець, у адміністративній і громадській установі та організації - 1 робоче місце, у продовольчому магазині, ларьку, кіоску - 1 кв.м торгівельної площі тощо.

Тобто, нарахування плати споживачам за надані послуг з вивезення твердих побутових відходів повинно здійснюватися не в залежності від місткості (об'єму) контейнера для збору відходів, а на підставі норм, затверджених органом місцевого самоврядування, відповідно до Правил надання послуг.

Частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що зловживанням монополюним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи

бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

ТОВ «АВЕ Ужгород» здійснюючи нарахування гр. Товтик М.П. та іншим споживачам (мешканцям будинків приватного сектору) м. Ужгорода та Ужгородського району, яким відповідно до договорів про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів передано у тимчасове користування контейнери для накопичення відходів місткістю 120 л., вартості послуг з вивезення твердих побутових відходів в обсязі одного контейнера (120 л. або 0,12 куб.м.) в місяць, без врахування кількості фактично проживаючих/зареєстрованих осіб, може призводити до ущемлення інтересів споживачів.

За умов існування значної конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах у м.Ужгород та Ужгородського району (смт. Середнє, та сіл: Сторожниця, Вовкове, Барвінок, Довге Поле, Пігорб, Малі Геєвці, Руські Геєвці, Великі Лази, Цигановці, Галоч, Батфа, Палло, Дубрівка, Есень, Кибляри, Лінці, Гайдош, Коритняни, Кінчеш, Демечі, Мала Добронь, Невицьке, Малі Селемці, Паладь-Комаровці, Пацканьово, Петрівка, Соловка, Соломоново, Сюрте, Тарновці, Тийглаш, Тисауйфалу, Тисаашваль, Тисаагтелек, Холмці, Холмок, Концово, Минай, Розівка, Худльово, Анталовці, Верхнє Солотвино, Ляхівці, Чертиж, Часлівці, Сервоне, Стрипа, Ярок), коли споживачі мали б можливість обрати більш економічно вигідніші договірні відносини з надавачами цих послуг, такі дії ТОВ «АВЕ Ужгород», які можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, були б неможливими.

За відсутності конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів ТОВ «АВЕ Ужгород» здійснювало нарахування споживачам (мешканцям будинків приватного сектору) м. Ужгорода та Ужгородського району, яким відповідно до договорів про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів передано у тимчасове користування контейнери для накопичення відходів місткістю 120 л., вартості послуг з вивезення твердих побутових відходів в обсязі одного контейнера (120 л. або 0,12 куб.м.) в місяць, без врахування кількості фактично проживаючих/зареєстрованих осіб, які не мають альтернативи надавача зазначених послуг.

Дії ТОВ «АВЕ Ужгород» щодо нарахування гр. Товтик М.П. та іншим споживачам (мешканцям будинків приватного сектору) м. Ужгорода та Ужгородського району, яким відповідно до договорів про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів передано у тимчасове користування контейнери для накопичення відходів місткістю 120 л., вартості послуг з вивезення твердих побутових відходів в обсязі одного контейнера (120 л. або 0,12 куб.м.) в місяць, без врахування кількості фактично проживаючих/зареєстрованих осіб, стали можливими через відсутність конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах, які досліджуються.

Отже, ТОВ «АВЕ Ужгород» є єдиним суб'єктом господарювання, який надає послуги з вивезення твердих побутових відходів у м.Ужгород та Ужгородського району (смт. Середнє, та сіл: Сторожниця, Вовкове, Барвінок, Довге Поле, Пігорб, Малі Геєвці, Руські Геєвці, Великі Лази, Цигановці, Галоч, Батфа, Палло, Дубрівка, Есень, Кибляри, Лінці, Гайдош, Коритняни, Кінчеш, Демечі, Мала Добронь, Невицьке, Малі Селемці, Паладь-Комаровці, Пацканьово, Петрівка, Соловка, Соломоново, Сюрте, Тарновці, Тийглаш, Тисауйфалу, Тисаашваль, Тисаагтелек, Холмці, Холмок, Концово, Минай, Розівка, Худльово, Анталовці, Верхнє Солотвино, Ляхівці, Чертиж, Часлівці, Сервоне, Стрипа, Ярок), договірних відносин з яким неможливо уникнути, його поведінка, яка полягає у нарахуванні гр. Товтик М.П. та іншим споживачам (мешканцям будинків приватного сектору), яким відповідно до договорів про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів передано у тимчасове користування

контейнери для накопичення відходів місткістю 120 л., вартості послуг з вивезення твердих побутових відходів в обсязі одного контейнера (120 л. або 0,12 куб.м.) в місяць, без врахування кількості фактично проживаючих/зареєстрованих осіб, завдає шкоди інтересам споживачів, оскільки відсутні інші альтернативи джерела отримання послуг з вивезення твердих побутових відходів.

Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Такі дії товариства з обмеженою відповідальністю «АВЕ Ужгород» щодо здійснення нарахування гр. Товтик М.П. та іншим споживачам (мешканцям будинків приватного сектору) м. Ужгорода та Ужгородського району (сmt. Середнє, та сіл: Сторожниця, Вовкове, Барвінок, Довге Поле, Пігорб, Малі Геєвці, Руські Геєвці, Великі Лази, Цигановці, Галоч, Батфа, Палло, Дубрівка, Есень, Кибляри, Лінці, Гайдош, Коритняни, Кінчеш, Демечі, Мала Добронь, Невицьке, Малі Селемці, Паладь-Комаровці, Пацканьово, Петрівка, Соловка, Соломоново, Сюрте, Тарновці, Тийглаш, Тисауйфалу, Тисаашваль, Тисаагтелек, Холмці, Холмок, Концово, Минай, Розівка, Худльово, Анталовці, Верхнє Солотвино, Ляхівці, Чертиж, Часлівці, Сервоне, Стрипа, Ярок), та відповідно до договорів про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів передано у тимчасове користування контейнери для накопичення відходів місткістю 120 л., вартості послуг з вивезення твердих побутових відходів в обсязі одного контейнера (120 л. або 0,12 куб.м.) в місяць, без врахування кількості фактично проживаючих/зареєстрованих осіб, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку шляхом вчинення дій, що призвели або можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

На підставі викладеного та керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» абзацом 7 пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001. №32-р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482, з метою припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції адміністративна колегія Відділення,

р е к о м е н д у є :

1. Товариству з обмеженою відповідальністю «АВЕ Ужгород» (ідентифікаційний код - 38330105), припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», шляхом нарахування плати за надані послуги з вивезення твердих побутових відходів мешканцям будинків приватного сектору м. Ужгорода та Ужгородського району (сmt. Середнє, та сіл: Сторожниця, Вовкове, Барвінок, Довге Поле, Пігорб, Малі Геєвці, Руські Геєвці, Великі Лази, Цигановці, Галоч, Батфа, Палло, Дубрівка, Есень, Кибляри, Лінці, Гайдош, Коритняни, Кінчеш, Демечі, Мала Добронь, Невицьке, Малі Селемці, Паладь-Комаровці, Пацканьово, Петрівка, Соловка, Соломоново, Сюрте, Тарновці, Тийглаш, Тисауйфалу, Тисаашваль, Тисаагтелек, Холмці, Холмок, Концово, Минай, Розівка, Худльово, Анталовці, Верхнє Солотвино, Ляхівці, Чертиж, Часлівці, Сервоне, Стрипа, Ярок) в розрахунку на одного мешканця, відповідно до вимог Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (зі змінами та доповненнями).

2. Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення у десятиденний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини 2 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи посадовими особами, яким вони надані.

Згідно з частиною 3 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова Відділення -
голова колегії:

В. Шаленик